

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas dėl Europos išorės veiksmų tarnybos atsisakymo leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su ES policijos misija Palestinos teritorijose (byla 2051/2021/MIG)

Sprendimas

Byla 2051/2021/MIG - Atidaryta 25/11/2021 - Sprendimas 07/03/2022 - Atitinkama institucija Europos išorės veiksmų tarnyba (Netinkamo administravimo faktas nenustatytas) |

Byla buvo susijusi su prašymu leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su civiline ES misija Palestinos teritorijose. EIVT nustatė šešis dokumentus, kurie patenka į skundo pateikėjo prašymo leisti susipažinti taikymo sritį, ir atsisakė leisti susipažinti su dokumentais. Tai darydama, EIVT rėmėsi ES teisės aktu dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais išimtimis, ir teigė, kad atskleidus dokumentus galėtų būti pakenkta viešajam interesui, susijusiam su visuomenės saugumu ir tarptautiniais santykiais.

Ombudsmenės tyrimo grupė išnagrinėjo dokumentus ir gavo papildomų konfidencialių paaiškinimų iš EIVT. Remdamasi tuo ir atsižvelgdama į platesnę ES institucijų diskrecijos teisę, kuria jos naudojasi vertindamos pavojų viešajam saugumui ir tarptautiniams santykiams, ombudsmenė nustatė, kad EIVT sprendimas atsisakyti leisti susipažinti su dokumentais nebuvo akivaizdžiai klaidingas. Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamo viešojo intereso negali pakeisti kitas svarbesnis viešasis interesas, ombudsmenė baigė nagrinėti bylą, nenustatydama netinkamo administravimo.

Skundo aplinkybės

1. 2006 m. ES įsteigė Europos Sąjungos policijos ir teisinės valstybės misiją Palestinos teritorijoje (EUPOL COPPS). EUPOL COPPS tikslas – padėti Palestinos Administracijai kurti savo institucijas būsimai Palestinos valstybei, daugiausia dėmesio skiriant saugumo ir teisingumo sektoriaus reformoms. [1] Jo įgaliojimai kasmet pratęsimi ES Tarybos sprendimu,

kuris grindžiamas Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) parengta strateginės peržiūros ataskaita [2] .

2. 2021 m. liepos mėn. skundo pateikėjas, žurnalistas, paprašė EIVT leisti visuomenei susipažinti su visais pranešimais apie EUPOL COPPS ir jos veikla, parengtais ES vyriausiajam įgaliotiniui, taip pat ii) visų posėdžių, kuriuos vyriausiasis įgaliotinis surengė su EUPOL COPPS atstovais nuo 2019 m. gruodžio mėn., protokolais, stenogramomis ir vidaus ataskaitomis.

3. EIVT nustatė, kad į skundo pateikėjo prašymo leisti susipažinti taikymo sritį patenka šeši dokumentai, t. y. naujausia strateginės peržiūros ataskaita ir penki įslaptinti dokumentai (keturios kas šešis mėnesius teikiamos EUPOL COPPS ataskaitos ir viena specialioji ataskaita dėl kovos su korupcija, kurią parengė misija). EIVT atsisakė suteikti galimybę susipažinti su šiais dokumentais, remdamasi poreikiu apsaugoti viešąjį interesą, susijusį su visuomenės saugumu, gynyba ir kariniais reikalais bei tarptautiniais santykiais [4] .

4. 2021 m. rugsėjo mėn. skundo pateikėjas paprašė EIVT peržiūrėti savo sprendimą (pateikti kartotinę paraišką).

5. Tada EIVT priėmė patvirtinamąjį sprendimą, kuriame nurodė, kad turi būti atsisakyta leisti susipažinti su dokumentais. Tačiau ji nebesitikėjo būtinybe apsaugoti gynybos ir karinius reikalus.

6. Nepatenkintas šiuo atsakymu, skundo pateikėjas 2021 m. lapkričio mėn. kreipėsi į Ombudsmeną.

Tyrimas

7. Ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl EIVT atsisakymo leisti visuomenei susipažinti su prašomais dokumentais.

8. Tyrimo metu ombudsmeno tyrimo grupė susitiko su EIVT atstovais. Tyrimo grupė taip pat patikrino strateginės peržiūros ataskaitą ir nagrinėjamų įslaptintų dokumentų pavyzdžius. Vėliau ombudsmenas parengė patikrinimo ir susitikimo ataskaitą, dėl kurios skundo pateikėjas pateikė pastabų.

Pateikti argumentai

Kartotinio patvirtinimo etape

9. Kartotinėje paraiškoje skundo pateikėjas teigė, kad išimtis dėl viešojo intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais, apsaugos netaikoma, nes Palestinos Administracija nepripažįstama valstybe. Skundo pateikėjas taip pat teigė, kad atskleidimas padidintų visuomenės saugumą, o

ne pakenktų jam, nes skaidrumas didina piliečių pasitikėjimą valdžios institucijomis.

10. Savo patvirtinamajame sprendime EIVT nurodė, kad dokumentuose pateikiama išsami politinės ir saugumo aplinkos, kurioje veikia EUPOL COPPS, ir tam tikrų Palestinos institucijų ir procesų saugumo ir teisingumo sektoriuose aspektų analizė. EIVT laikėsi nuomonės, kad dokumentų atskleidimas atskleistų galimus trūkumus ir spragas ir taip keltų grėsmę Palestinos visuomenės saugumui.

11. EIVT taip pat teigė, kad atskleidus informaciją labai sumažėtų EUPOL COPPS ir Palestinos Administracijos bendradarbiavimui būtinas pasitikėjimas ir taip būtų trukdoma misijos veiklai, ir kad tai pakenktų ES santykiams su kitais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais.

12. EIVT pabrėžė, kad misija veikia sudėtingoje politinėje padėtyje, ir laikėsi nuomonės, kad dokumentų atskleidimas keltų pavojų pastangoms stiprinti atitinkamo regiono stabilumą.

Prieš Ombudsmeną

13. Skunde ombudsmenui skundo pateikėjas pridūrė, kad EIVT nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių manyti, kad atskleidimas pakenktų visuomenės saugumui. Skundo pateikėjas taip pat teigė, kad EUPOL COPPS šiuo metu neatitinka pagrindinių atskaitomybės ir skaidrumo standartų.

14. Susitikime su Ombudsmeno tyrimo grupe EIVT paaiškino, kad rengdama strateginės peržiūros ataskaitą ji labai priklauso nuo visų susijusių suinteresuotųjų subjektų indėlio. Tai apima ir kitus ES subjektus, pavyzdžiui, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą (FRONTEX), taip pat Jungtinių Tautų agentūras, Palestinos institucijas ir organizacijas bei ES nepriklausančias šalis. Jo nuomone, siekiant užtikrinti, kad EIVT gautų reikiamą informaciją, svarbu išlaikyti abipusį pasitikėjimą su tais suinteresuotaisiais subjektais, kuris būtų pažeistas, jei dokumentai būtų atskleisti.

15. EIVT taip pat pareiškė, kad poreikis apsaugoti tarptautinius santykius ir poreikis užtikrinti visuomenės saugumą yra tarpusavyje susiję, nes suinteresuotųjų subjektų pasitikėjimo praradimas savo ruožtu sumažintų ES, kaip saugumo užtikrintojos atitinkamame regione, vaidmenį.

16. EIVT taip pat laikėsi nuomonės, kad atskleidus informaciją gali būti pakenkta sprendimų priėmimui, po kurio priimamos jos strateginės peržiūros ataskaitos [5] . Tačiau EIVT nemanė, kad būtina remtis šia išimtimi, nes manoma, kad šiam dokumentui taikomos dvi nurodytos išimtys.

17. EIVT taip pat pateikė Ombudsmeno tyrimo grupei daugiau konfidencialios informacijos apie tai, kodėl buvo atsisakyta leisti susipažinti su dokumentais [6] .

18. Savo pastabose dėl posėdžio ataskaitos skundo pateikėjas teigė, kad yra viešasis interesas atskleisti informaciją, t. y. žinoti EUPOL COPPS ir FRONTEX (kurį nurodė EIVT) santykių pobūdį ir patikrinti, ar šie ES organai gerbia pagrindines teises.

19. Skundo pateikėjas taip pat teigė, kad išimtis dėl tarptautinių santykių apsaugos neturėtų būti taikoma ES santykiams su Izraeliu.

Ombudsmeno vertinimas

20. Remdamasis nagrinėjamų dokumentų patikrinimu, ombudsmenas gali patikrinti, ar juose pateikta EIVT aprašyta informacija.

21. ES institucijos turi didelę diskreciją spręsti, ar dokumento atskleidimas pažeistų bet kurį viešąjį interesą, saugomą pagal ES teisės aktų dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais (Reglamentas 1049/2001) 4 straipsnio 1 dalies a punktą, pavyzdžiui, visuomenės saugumo apsaugą ir tarptautinių santykių apsaugą [7] .

22. Taigi Ombudsmeno tyrimu siekta nustatyti, ar EIVT vertinime, kuriuo ji grindė savo sprendimą neleisti susipažinti su dokumentais, kuriuos ji nustatė kaip patenkančius į skundo pateikėjo prašymo taikymo sritį, buvo padaryta akivaizdi klaida.

23. Šiuo tikslu Ombudsmeno tyrimo grupė patikrino dokumentus ir iš EIVT gavo papildomų paaiškinimų, įskaitant konfidencialią informaciją, kuria ji negalėjo pasidalyti su skundo pateikėju, kad nepažeistų pačių interesų, kuriuos ji siekia apsaugoti. Remdamasis šia informacija, Ombudsmenas mano, kad EIVT nebuvo akivaizdžiai klaidinga manyti, jog dokumentų, kuriuos apima skundo pateikėjo prašymas leisti susipažinti su dokumentais, atskleidimas galėtų pakenkti viešajam interesui, susijusiam su visuomenės saugumu ir ES tarptautiniais santykiais.

24. Be to, atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečią įtrauką, neatrodo, kad išimtis dėl viešojo intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais, apsaugos būtų taikoma tik Sąjungos santykiams su *valstybėmis* . Nepaisant to, Ombudsmenas pažymi, kad dauguma atitinkamų suinteresuotųjų subjektų yra arba (ne ES) šalys, arba tarptautinės organizacijos, kurių nariai yra ES nepriklausančios šalys. Todėl akivaizdu, kad šiuo atveju galima remtis šia išimtimi.

25. Atlikdama šį tyrimą EIVT taip pat paaiškino, kad visiems nagrinėjamiems dokumentams taikomos abi išimtys, kuriomis ji rėmėsi. Ombudsmenas mano, kad šis požiūris yra pagrįstas.

26. Pagal Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punktą saugomi viešieji interesai negali būti pakeisti kitu viešuoju interesu, kuris laikomas svarbesniu. Tai reiškia, kad jei institucija mano, kad atskleidus informaciją galėtų būti pakenkta bet kuriam iš šių interesų, ji turi atsisakyti suteikti prieigą. Taigi nebuvo galima atsižvelgti į skundo pateikėjo argumentus dėl galimo viršesnio viešojo intereso atskleisti informaciją.

27. Atsižvelgdamas į visa tai, ombudsmenas mano, kad EIVT pagrįstai atsisakė leisti visuomenei susipažinti su ginčijamais dokumentais.

28. Atsižvelgdamas į tai, kad ginčijamuose dokumentuose pateikta informacija yra neskelbtina, ombudsmenas taip pat mano, kad EIVT pakankamai motyvavo skundo pateikėją savo sprendimą neleisti susipažinti su dokumentais.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Europos išorės veiksmų tarnyba nevykdė netinkamo administravimo.

Skundo pateikėjui ir EIVT bus pranešta apie šį sprendimą.

Emily O'Reilly Europos ombudsmenė

Strasbūras, 2022 03 07

[1] Norėdami gauti daugiau informacijos, apsilankykite: <https://eupolcopps.eu/en> [Nuoroda].

[2] Naujausias sprendimas buvo priimtas 2021 m. birželio mėn., žr. Tarybos sprendimą (BUSP) 2021/1066, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/354/BUSP dėl Europos Sąjungos policijos misijos Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS):
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021D1066> [Nuoroda].

[3] Pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R1049> [Nuoroda]; taikoma EIVT pagal Tarybos sprendimo 2010/427, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas, 11 straipsnio 1 dalį:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010D0427&from=ES> [Nuoroda].

[4] Pagal Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto pirmą, antrą ir trečią įtraukas.

[5] Pagal Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 3 dalį.

[6] Visą posėdžio ataskaitą galima rasti adresu
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/153282> [Nuoroda].

[7] Žr., pavyzdžiui, 2018 m. liepos 11 d. Bendrojo Teismo sprendimą *ClientEarth/Komisija* , T-644/16:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=203913&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir>
[Nuoroda].